

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Kölyben:	Vidéken:
Félévre . . 3 frt -- kr.	Félévre . . 4 frt 50 kr.
Évadra . . 6 frt 50 kr.	Évadra . . 8 frt 25 kr.

Feloldó szerkesztő és lapfőigazgató:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter Biederstejn-palota földszint, az udvarban hátul.

Az esztergomi ünnep.

Az ország ősi koronázó városában, Esztergomban kegyeletes ünnepet ül a magyar nemzet. A magyar kereszténység meghonosulásának és a keresztény magyar királyság megalapításának kilencz százados emlékünnepe. Ünnepet, a korona, a nép minden rendjével együtt, az országos kormányval és minden felekezettel egyetemben.

Ugy is van rendjén s ez felel meg az ünnep méltóságának, hogy az egész ország részese legyen az emlékezés ihletett, lélekemelő érzetének. A történelmi szempont eszmekörének össze kell olvadnia a vallásos áhitat bensőségével s nem lehet keresztény ünnep s nem lehet keresztény magyar ünnep szebb és magasztosabb, mintha kizárják belőle még az árnyékát is a romboló visszavonásnak, a káros és vészes nemzeti villongásnak, mely részekre bontja s párt és felekezet szerint egymással szembe állítja a nemzet fiait. Ily nevezetes történelmi mozzanatán a nemzet életének magasra szárnyaljon a lélek, évszázadok kristályo-

sult eseményeit tekintse a szem, mérlegelje az ítélet. Mert csak ily magasra emelkedés óvja meg az utca porától a szem tiszta tekintetét, csak ez erősíti a lelket, nagyszerű képek befogadására és tisztult szemléletére.

A kereszténység áldását ez országban kiterjesztette mindenkire, aki itt meghúzódott a magyar szent korona oltalma alatt. A keresztény civilizáció volt az a centrális nap, mely e nemzet minden rétegére árasztotta melengető, éltető sugarait. A kereszténység felvételének fontosságát a magyar nemzet életére: nem kell bővebben fejtegetni. Egy ezredév történetének nagy tanulságai szólnak ez eseményről, mely egy szent király jövőbe látó, isteni bölcsességében született meg. Kegyes végzete volt a gondviselésnek és végtelen szerencse, hogy nemzetünk a keresztény nyugoti civilizáció közösségébe lépett, elfogadva mesterül a Mestert, lelki táplálékul a megváltó szeretet tanításait.

Minden tudásunk, minden kulturális fejlődésünk keresztény for-

rásokból fakadt s történelmünk krónikája számtalan magasztos példát mutat, melyben a keresztény hit fensége a magyarban lakozó nemzeti érzés őseréjével párosulva csodát művelt, az egész művelt világ bámulatára.

Ezek történelmi igazságok s nincs az országban senki, a nemzet egyetemének bármely rétegéhez tartozik is, aki kivonhatná magát a keresztény civilizáció üdvös hatása alól, mely történelmi folyamat s bár arányaiban változó, de benső erőre megszakíthatatlan folytonosságú. S valamint a honalapításnak üdvét, mely hazát adott, osztatlanul érzi minden része, osztálya, rendje és felekezete a nemzetnek, azonképpen éreznie kell mindenkinek a keresztény civilizáció áldásait, amelynek a történelem során mind a mai napig szintén mindannyian nagy hálára kötelezett osztályosai lettünk.

Az ünnepély, mint a tudósítások is meggyőznek mindenkit, fenségesen, az érzelmek összehangzatossága mellett meg végbe.

A nagy kincs.

— Költemény prózában. —

Írta: Carmen Sylva.

Utnak eredt a Bölcs és a Költő. A bölcsök követ akarták megtalálni, hogy fényt árasztanak vele a világon. Nem tudtak egyebet arról a köről, minthogy ott fekszik elásva, a hol a szépséges szivárvány a föld felé hajol.

A bölcs megrakta a hátát mindenféle szerszámokkal s a mint meglátott egy szivárványt, a szerszámok segítségével, tudós módra, legapróbbig való pontossággal megállapította, hogy a föld melyik pontján hajlik az a színes öv az anyaföld felé. Aztán odasietett ahhoz a ponthoz és ásott, ásott.

A költő ezalatt bevette magát a magas fűbe és füttyörészve mulatott a napsugarakkal. A ragyogás elborította magas homlokát s a napsugarak bájos meséket sugdostak körülötte a nagy világról, a természetéről és az Isten alkotásainak életéről, szövevényeiről. S megismert itt minden állatot,

minden növényt. Megtanulta beszédüket, megértette a sóhajukat és suttogásaikból megismerte a sorsukat, örömeiket, bubánatakat. Majd előkerült a Bölcs a vájt mélységből és törődött testtel, véres kezekkel nagy kődarabot vonszolt fel. A Költő csak nézte és mosolygott.

— Naplopó! miért oly derült az ábrázatod? Mi? te dologkerülő — kiáltott rá a Bölcs a vidámképű Költőre.

A Költő nyugodtan válaszolt:

— Én lopnám a napot, én?

— Igen, mert nem szállasz alá a mélybe, hanem itt henysz a föld színén!

— Talán a föld színén is lelek olyat, amiből okulok. Talán a föld színén lelek rá arra a nagy kincsre...

— Nem, nem; a mélységbe kell alászállani. Ott van a kincs, csak hogy még eddig nem tudtam megtalálni a valódi helyét. Találtam odalenn jelentős dolgokat, de a kincsre még nem akadtam rá.

— Hát akkor kutassuk tovább! — mondá a Költő és hirtelen megragadván a Bölcs kezét, lelkesülten kinyújtotta karját s előre mutatott.

— Szivárvány! — Kiáltott a Bölcs ihletten. És előszedte szerszámait és ismét nekiállott a méregetésnek.

A Költő azonban hirtelen bámulatos asszonyi alakot vett észre a szivárvány alatt. Éjszínű a haja, sugárzó fekete a szeme, egész lénye bűvös fényt árasztott.

És ez az asszonyi alak megfordult és utnak eredt. A Költő pedig elfeledte eddigi célját, vágyát, félőrülten rohant a csodás alak nyomában. Erdőn-mezőn, hegyen-völgyen át követte. Utjában látni kelle a nagyvilágot minden gyötrelméivel, minden szenvedéseivel. De meg sem állt a szenvedők, a gyöttrődők láttára hanem rohant, rohant... előtte az a csodás asszony. Azt hitte, hogy immár utóléti, s ismét gyorsabb volt az asszony. Földöntuli nyugalommal lebbent végig az a fenséges alak a zörgő harasztban, hervadt fűben. Tél viharában, az északi szél fuvatagában, hóban, fagyban egyként haladt, haladt utólérhetetlenül. Néha néha visszatekintett és bűvös fényt lövelt a Költő szemébe, mely szíve mélyéig hatolt, százszoros erővel fokozván benne új meg új vágyakat.

Majd lenge fuvalmak meghozták a ta-

Egy humánus egyesületről.

Debreczen, augusztus 15.

— A Debreczeni Önálló Munkás betegségélyező Pénztár. —

Zajtalanul bár, de külső kis határában annál áldásosabban működik városunkban egy humánus egyesület, mely feladatául a legszegényebb néposztály felségelését tűzte ki. Annak az osztálynak a nyomorán óhajt segíteni, mely fárasztó munkát végez csekély jutalékért s a test erejét fogyasztó munka végzése folytán legkönnyebben ki van téve hirtelen megbetegedésnek, a mikor a szükkőködés kőszivü angyala kopogtat be házába.

Mit nagyon csekély az olyan munkások száma, kik keresményükből a szükség idejére is tehetnek el valamit. A legtöbb csak a mának élhet és ha véletlen baleset vagy gyilkoló betegség leveszi lábáról csak pár hétig is, megzavarodik a házi rend, nyomor tanyája lesz az addig békés hajlék, melyet a családfő keze munkájával, keresményével tart tenn.

E gyakori esetben jelentkező bajon óhajtott segíteni a Debreczeni Önálló Munkás-betegségélyező Pénztár, a mikor csekély heti 40 fillérségi tagsági díj befizetése ellenében minden rendes tagjának ingyen orvost, ingyen gyógyszerert nyújt s ezenkívül betegség esetén huszonhat héten át tápdíjban részesíteti. Halál esetén, pedig temetési költség címén minden egyes tag részére 80 koronát utalványoz ki.

E nemes célért munkálkodó egyesület, mely nem azért alakult, hogy küzdelmes munkásságáért önhasonra számítsa, hanem hogy szegénysorsu munkások helyzetén tehetsége szerint könnyítsen s fel-emelje a porból az elesetteket. A múlt évben is a legügybuzgóbb munkásságot fejtette ki, melyet a következő adatok igazolnak legbágytelibben:

Az elmúlt évben összes bevétele volt az egyesületnek 6960 korona, kiadása pedig 6841 korona és 22 fillér. A tagok közül 84-en kaptak tápdíjt, mely összesen 1662 korona és 55 fillért tett ki. Gyógyszertárba kifizetett 1325 korona és 17 fillér.

Az egyesület tagjainak száma az elmúlt évben 292 volt. Férfi 119, nő pedig 173. Ezek közül a múlt évben hat egyleti tag halt el.

Mikor látjuk ez egyesület emberbaráti jótékonyágának megnyilatkozását, nem

fojthatják el keblünkben egyttal a sajnálkozást afelett, hogy nagy kiterjedésű és számtalan munkással bíró városunkban csupán 292 munkás látta be szükségességét annak, hogy az egyesületbe tag gyanánt beiratkozzék. Már pedig a humánus intézmény csak úgy érheti el nemes igyekezetének virágzásra jutását, ha a munkások, kiknek érdekében létesült, megértik a kor intőszavát és — saját jól felfogott érdekükben — mindannyian tagjai lesznek.

Ki biztosítja a ma még vidám arccal, jó egészségben dolgozó munkást, hogy holnap egy hirtelen jött betegség nem veri-e le lábáról, a mikor aztán sehol semmi segítségre nem talál s ha betegsége huzamos ideig tartó, családjával együtt a koldusbotot fogatja kezébe.

A magyar munkásság józan gondolkozásu, övéiért szeretettel munkál. Reméljük tehát, hogy e felzólalásunk nem lesz elhangzó szó a pusztában, hanem nő és férfimunkások sietni fognak a zászló alá, melyre jelgésül az emberszeretet és könyörületeség igéi vannak felírva.

Egyttal nem késünk a humánus célú szolgáló egyesületet a város intézősége legmelegebb pártfogásába is ajánlani.

A gazdag, emberies gondolkozásu Debreczen város bizonyára nem erőlteti meg magát, ha a szegénysorsu munkásokat védő egyesületet pártfogásába veszi és évi segélyben részesíteti, mert ezzel a gyakran fellángoló szocialistikus hajlamok fattyu hajtásait nyesegeti el.

Megjegyezzük még, hogy az egyesület vezetése a legjobb kezekben van lévén s minden munkás nyugodtan bizhatja sorsát a derék férfiak kezére, kiknek van érző szívének a nyomor iránt, van erős akaratuk a baj enyhítésére.

Föl tehát Debreczen munkásnépe!... Rajtad áll egyedül, hogy a fenyegető nyomorral szemben megvédelmezhesd magadat és családodat. E jótékony egyesület hívogat magához, hallgasd meg jóraintó szavát. A saját és családod jövőnd sorsa lebegjen előtted és ne told újabb napokkal a beiratkozást. Senkisé tudhatja; mi vár reá holnap! Iratkozzál be azonnal a segélyegyletbe, hogy nyugodtan hajthasd fáradságos munkád után fejedet a nyugtató álom karjaiba, hogy ez a te érdekedet munkáló egyesület erősödjék, virágozzék és haladjon a továbbfejlődés útján évek hosszú során keresztül.

vaszt. A csodaalak elért oda, a honnan a költő utnak eredt. És a büvös asszony ott megállott.

A költő látta ezt és libegve rohant arra. De ime, e pillanatban megdördült az ég; szörnyü zengése nyomában kitört az orkán. A világ megrendült. Erdők fái ott repkedtek a léghen, ide-oda sodortatva a szelektől. És megszakadtak a follegek és zuhatagként ontották magukból a vizárt.

A költő belekerült az áradatba. Vergődött a végkimerülésig, küzködött az elemekkel emberfeletti erővel. S végre... eljutott hozzá. Elérte a csodás asszonyt, a ki nyugodtan szemlélté miud e vergődését. Még csak a szempillája se rándult meg az asszonynak a veszedelem láttára.

S a költő leborult az asszony elé és megragadta a karját.

És a csodás asszony megszólalt és bánatos hangon mondá:

— Oh, költő, csalódom bennem. Futni akartam előled, mert imádlak. Tudod-e, ki vegyok? Az én nevem: Szenvedés. Nem adhatok neked mást, mint fájó szívet, borús gondolatokat és kínos emlékeket. Isten vedel. Im megtalálsz a rég keresett kincset,

nincs immár semmi szükséged reám. Élő boldogul.

És a csodás alak eltűnt. Az orkán permetegesővé csillapult, melynek szitáló vonalain át enyhe napsugarak omlottak a költő felé. E perczen, kisé távolabb a föld mélyéből roskadt alak vánszorgott fel nehéz kövekkel megrakottan. A mint feltérintett, leejtette minden terhét és kezeit összecsapva kiáltotta:

— Költő, oh, boldog halandó ott állasz a szívérvány alatt!

— Ki?... Én? — s a költő felriadt ábrándjából. Révetegen körültekintett s aztán lehanyatlott a földre és zokogott.

— Oh, bár sohse jöttem volna a világra. Akkor nem gyötörnének ez iszonyu kínok!

A bölcs pedig ámétkodva mondta:

— Oh a balga!

Ott van lábai alatt a nagy kincs és nem is tud róla. Felfedezem előtte és síránkozik. Hm, hm! Ezek a költők!... ezek a költők!...

Gondold meg, hogy „Egyesülésben rejlik az erő.“ Jaj, az oly embernek, ki a jóraintó szót idejekorán meg nem hallja!

POLITIKAI HIREK.

A tapolczai választás. A Mócsy Antal halálával megüresedett tapolczai kerületben, Zalamegyében, tegnap volt a képviselőválasztás. A szabadelvűpárt jelöltje: Hertelendy Ferencz, zalamegyei földbirtokos, 500 szótöbbséggel győzött a néppárti Abaffy Emillel szemben.

Az osztrák helyzet. Körber miniszterelnököt a király tegnap két órai kihallgatáson fogadta Ischl-ben. Jól értesült körökben kiváló fontosságot tulajdonítanak az audenciának. Azt mondják, hogy a király elfogadta a miniszterelnöknek a jövőre vonatkozó programját, különösen a parlamenti viszonyok rendezése dolgában előterjesztett javaslatait. Körber elhatározta, hogy októberben a Reichsrathot ismét egybehívja, de csak ha előbb garanciákat szerez, hogy a tanácskozás nyugodt lesz és a képviselőknek is komoly szándékuk lesz munkálkodni.

TÁRSAS ÉLET.

A vőlegényjelölt.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Szerkesztő ur, kérem szépen, Hogyha lehet tegye meg, Kérdezze meg azt az apát, Aki folyton kesereg, Kérdezze meg, hogy egy lányát, Nem adná-é én nekem Meguntam az életem.

Páros élet csak az élet. Magam is beismerem, Agglegénynek a szivére, Gyógyírt hint a szerelem. Nincsen nekem nagy vagyonom, Fizetésem is csekély, De van szivem és szivemben Nemes, tiszta szenvedély.

Hat lány közül, anyós nélkül, Egyet nőül elveszek S ígérem, hogy a siromig Hozzá mindig hű leszek; De mielőtt kelengyéjét Készitené az a lány, Szerkesztő ur kérdezze meg, Hogy mennyi a hozomány?

Borongó.

Kalandos fogadás.

A város egyik árnyékos udvaru korcsmájában nagy rezignáció volt a törzsasztalnál. A palaczkok üresen ásitottak s nem volt senki, a ki ujakat rendelt volna. Végre hosszas csönd után a város egyik fürge iktatója elhívatta vendéglőst:

— Milyen nap van ma?

— Eusztách.

— Ilyen név nincs a naplónkban.

A naplót ugyanis a korcsmáros kezelte s abban benne volt minden névnap és születésnap, a melyet meg kellett az asztalnak ünnepelnie. Ezuttal a napló se segített, nem akadt jogczim az ivásra. A vendégek

ital nélkül tovább beszélgettek, csak az iktató nem tudott nyugodni s törte a fejét, hogy lehetne a siller-bor forrását megnyitni az asztal számára. A gondolkodás megteremtette gyümölcsét, mert az iktató egyszer csak heves disputába keveredett a szomszédjával. A vendéglős is figyelni kezdett:

— Fogadjunk! — szolt az iktató, — hogy nekem van igazam.

Jó, fogadjunk husz liter borba.

Több se kellett ennél. A korcsmáros mosolygó ábrázattal lépett az asztalhoz.

— Fogadás? Husz liter bor? Mindenesetre elhozom, a vesztés majd megfizeti.

A siller reggelig eltartott s a vendéglős együtt ivott rózsás kedvü vendégeivel. Hajnalban, mikor már az utolsó literék járták, a siller kitünő gazdája e szavakkal fordult az iktatóhoz:

— Te pajtás, mégis csak szeretném tudni, miért fogadtatok, hogy tudjam, ki fizeti ezt a sok sillert?

— Jaj, az nehéz dolog, barátom. Arról volt szó ugyanis, hogy ha a kis templom tornya ledől, merre esik? Én azt mondtam, hogy a Piacz-utca felé, de a barátom váltig azt állítja, hogy a torony a Széchényi-utczába fog hullani. Már most várunk kell, a míg a torony csakugyan ledől s akkor dönthető el a fogadásunk.

— Hát a siller árával mi lesz?

— Azt megfizetjük, de csak akkor, ha a torony ledől s így megtudjuk, hogy ki a vesztés.

A korcsmáros megnyult ábrázattal hallgatta végig ezt az argumentációt s azóta sokkal óvatosabb, ha fogadásról van szó a törzsasztalnál. Reggelenkint azonban mindig kinéz a templom felé, hogy a torony még a helyén van-e, s nem dől-e el az ármányos fogadással egyetemben?

VIDÉK.

Végzetes kártyajáték. Tragikus eset történt tegnap Nagyvárad egyik kávéházában. Nagy kártya kompanya ült együtt, köztük Singer Lajos kereskedő. A szerencse nem kedvezett neki, úgy hogy utolsó krajczárig elveszítette pénzét. — A mikor az utolsó tét is elveszett, Singer, a ki vérmes ember s már játékközben is nagyon izgató volt, egyszerre csak laesett a székről s pár pillanat múlva meghalt. A szerencsétlen embert szívszélhűdés érte.

Kis-Szeben veszedelme. A sárosmegyei Kis-Szebenből óriási tüzvész híret hozza a táviró. A város délután két óra óta lángokban. Eddig nyolczvan ház hamvadt el az összes melléképületekkel. A tűz egyre terjed s a szél erősen hordja az üszköket. A lakosság kétségbeesése leirhatatlan. Félő, hogy az egész város elpusztul.

Sikkasztó postakisasszony. Nákófalváról jelentik, hogy a postaigazgatóság egy tisztviselője szombaton váratlanul rovancsolást tartott a postán, a mikor kiderült, hogy Radákovics H. postamesternő 800 korona hivatali pénzt és 1000 koronát, a felektől át-

vett pénzt használta fel saját céljaira. A postai ellenőr e felfedezésről azonnal jelentést tett az igazgatóságnak, egyúttal erről a büntetőbírószágot is értesítette. A vizsgálóbíró azonnal megjelent Nákófalván, hogy a postamesternőt kihallgassa. A kihallgatás után Radákovics postamesternőt letartóztatta és a törvényszék fogházába szállíttatta. A kisasszony bünsös manipulációjának levét azonban Nákófalva itta meg, mivel a postaigazgatóság az amugy is csakély forgalommal bíró postai hivatalt már be is szüntette és teljes felszerelését a kikindai m. kir. postahivatalba vitette.

A féltékenység. Krasznán történt ez eset. Gauder Miklós reggel megjelent a községházán a feleségével, a szépséges Szofronával. Egy darabig a folyosón ácsorogtak, aztán Gauder kiment az udvarra, ahol a többi pörös atyafiak beszélgettek. Amint egy csoport emberhez szegődött menten haligatott mindenki. Gauder viasz-sárga lett.

— Bizonyára a feleségedről beszélgettek — mondta s rohant vissza a folyosóra.

— Nem látták merre van? — kérdezte az ismerőseitől.

— Nézd, ott a feleséged a jegyzővel. Amott ülnek a lóczán — mondta neki valaki.

Gauderrel forgott a világ. A szekerczét kikapta egy ember kezéből s rohant a felesége felé. A jegyző rémülten menekült. A hivatalos helyiségben aztán utolérte Gróza János jegyzőt és a a szekerczével szétlocscsantotta a fejét. A jegyző halva rogyott össze, Gaudert pedig vasraverték a csendörök.

Ujabb rablógarázdálkodás nappal.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, augusztus 15.

Alig pár napja még, hogy hirt adtunk a hozsupályi-i rablótámadásról, már egy újabb s talán vakmerőbbnek is mondható rablásról kell hirt adnunk, mely a Debreczentől mintegy pár kilométerre fekvő új földi tanyák egyikében történt — fényes nappal.

A rablók fosztogatásának színhelye a nagy csere alatti Iklódi András háztulajdonos tanyája volt, hova a betörők szombaton délután 3 és 4 óra között hatolhattak be, mivel a dolog időt tekintve, Iklódi András rendszerint künn szokott családjával tartózkodni. Szombaton úgy délfelé jöttek be a városba vásárolni s este felé mentek vissza, mivel éltek a gyanuperral, hogy így vásáros héten, a mikor annyi jött-ment ember járkal az utfélen eső tanyák mellett, igen hamar bekövetkezhetik az őrizetlen hagyott tanyák kirablása.

Hogy aztán mennyire meglepődtek Iklódiék, mikor a kirabolt tanyához értek, el sem lehet képzelni. A kapzsi lelkű betörők, mivel az ajtót

nem tudták fölfeszíteni, az ablak vasrudját törték ki s úgy hatoltak be a házba, honnan a szó szoros értelmében miadent elvittek s a mit ott hagytak, azt meg úgy össze-vissza törték, hogy az örökre hasznavehetlen. Például az ágyneműeket késsel hasogatták össze, a párnákból pedig szélnek eresztették a pelyheket és így tovább.

A mi pedig a rablást még érdekesebbé teszi az, hogy daczára a rablók szorgos kutatásának, a ház végében levő ólba zárt körülbelül hat darab malacot nem vették észre, vagy talán akarattal hagyták érintetlenül a paprikásnak való állatkákat, mivel azokat ugyan élve bajosan lehetett volna nesztelenül eltovábbítani.

Tegnap este pedig tudósítónk egy legujabb rablásról értesített bennünket. Tegnap éjjel a monostor-pályi i erdőben a vakmerő rablók megtámadták Grosz Dávidot s elrabolták tőle a rála levő 300 korona készpénzét. A megtámadott ember megrémülve a fegyveres rablók ijesztgetéseitől, szó nélkül átadta pénzét s így minden bántalom nélkül engedték folytatni utját. A megrabolt ember azt állítja, hogy a támadók bekörözött arczczal, piros mellényben és lövogló nadrágban vannak. Az egész környéken nagy a rémület és a kétségbeesés.

SZÍNHÁZ.

Intézkedések a szini évadra.

A szini évadtól néhány hét választ el bennünket, de azért a városházán már gondoskodás tárgyává tették, hogy a multban tapasztalt hibákat idejében tett intézkedéssel megszüntessék. Így a tűzrendészeti bizottság — mint annak idején jelentettük — kifogást emelt az ellen, hogy a színházi nézőtérre pót székek czimén nádszékeket raknak be. A bizottság ezt a közbiztonságra felette veszélyesnek tartja, sőt érveiben hangsúlyozza is, hogy torlódás, vagy pánik esetén, ha egy ilyen szék éppen az utak szélén, ahová helyezni szokták, felborul, halomra buknak rajta az emberek s kitudja milyen veszedelem származhat belőle. Eme bizottsági jelentés alapján most szigorú intézkedés történik, hogy a pót székek beállítását egyszer s mindenkorra betiltsák. A színházban csupán a megerősített támlásüléseket szabad használni s az utakat mindenkor szabadon kell hagyni. Ezen intézkedés szigorú ellenőrzésére a rendőség kap megbízást.

A színház épületében a tisztogatás munkája van folyamatban. Javitgatnak, festenek, surolnak, meszelnek, szóval csinostják a Muzsa-csarnokot. A támlásszékek kalaptartóit, amiket a mult évadsorán alaposan tönkretettek, ujakkal cserélik fel. Csak egyről, a legfontosabbról nem történik

intézkedés, pedig annak szükségét nagyon érzi a színházbejáró közönség, panaszát is sokszor felemelte s minduntalan hideg közönyösségre talált. Az új évadra remélte, hogy jogos kérelme meghallgatásra és méltó megoldásra talál. De hát az előjelek éppen az ellenkezőjéről tesznek tanúságot. A színházi ruhatár bővítésének kérdése még csak felszínre sem kerül, pedig nincs egy színházba járó lélek, aki annak szükségét néha nagyon is heves kifakadásokkal ne hangsúlyozta volna. Legszívesebben venné a közönség, ha a ruhatár kibővítésével foglalkoznának most a színháznál. Ezért szívesen elengedné az eléggé költséges csinosítgatásokat is.

UJDONSÁGOK.

* **A király születésnapja és Debreczen.** Debreczen város közönsége nagy előkészületeket tesz, hogy Ő felsége, a király hetvenedik születés napját méltóan ünnepelje meg s hogy alattvalói szeretetét, ragaszkodását ismételtén demonstrálja. Az ünnepség nagy szabásu és magasztos lesz. Szombaton reggel már hét órakor kezdetét veszi, a mikor a Pavillon laktanya előtt tábori mise lesz. A misén a katonaság vesz részt s a hatóság Vecsey Imre tb. főjegyző vezetése alatt küldöttségileg képviselteti magát.

A további ünnepségekhez fél nyolczkor törénik a gyülekezés a városháza nagytanácstermében. Itt gyűlnek össze a hatóságok, hivatalok, társulatok, intézetek, stb. képviselői, a kiknek jelentékeny része diszmagyarban jelenik meg. Nyolcz órakor megkondulnak a nagytemplom harangjai és a menet, amely előtt a diszbe öltözött városi és megyei hajduk haladnak, harangzugás közben vonul a nagytemplomba.

A nagytemplomban hálaadó istentisztelet lesz, amelyet gyülekezeti ének „Jövel szent lélek Ur Isten!” kezdetű énekkel nyitnak meg. Azután gyülekezeti ének (LXI. zsoltár 5. 6. vers), majd a dalárda éneke következik. Mitrovics Gyula lelkész imát mond, utána a dalárda énekel, majd a hálaadó istentiszteletet gyülekezeti vég-ének (220. dicséret 7. vers) zárja be.

A nagytemplomból a róm. kath. templomba vonul a menet, ahol kilencz órakor ünnepélyes szent mise lesz, amelyen dr. Wolafka Nándor vál. püspök plébános pontifikál. Az ünnepi mise alatt az egyházi ének- és zenekar működik a kóruson. Mise után dr. Wolafka Nándor tartja meg az alkalmi egyházi beszédet.

A róm. kath. templomból az izraelita templomba vonul a menet, ahol részt vesz a hálaadó istentiszteleten.

Délután két órakor társadalmi diszbebéd lesz a Bika szálloda diszter-

mében, amelyre a részvételi jegyek öt koronáért a polgármesteri hivatalban válthatók meg.

* **Hálaadó istentisztelet.** Az izraelita hitközség előljárósága a következő meghívást bocsátotta ki: Ő császári és apostoli királyi Felsége legmagasabb születésének 70-ik évfordulója alkalmából folyó 1900. évi augusztus hó 18-án, szombaton d. e. 10 órakor a Deák Ferencz-utcai izr. templomban tartandó hálaadó istentiszteletre van szerencsénk tek. czímet tisztelettel meghívni. Az előljáróság. Az ünnepély sorrendje 1. Ma tovu. 2. 21. és 61. zsoltár éneklése. 3. Ünnepi beszéd. 4. Ima a királyért. 5. Hanószén t'suoh. 6. Hymnus. Ezzel a rendkívüli istentisztelet véget ér és következik rendes szombati istentisztelet (Muszaf) folytatása.

* **Postai kézbesítés Debreczen külterületén.** Debreczen város külterületén ez idő szerint nincs postai kézbesítés. A külterületi lakosok el vannak zárva a világtól. Ha egy-egy ajánlott levél érkezik címükre, akkor hosszas utánjárás után bent a városi postahivatalnál kapják meg. A nagyváradai postaigazgatóság segíteni kíván a bajon. Átiratot intézett Debreczen város tanácsához, melyben megjelöli a módokat, mint lehetne megjelöli a módokat, mint lehetne a külterületi lakosság jogos és méltányos igényeit a korrekt posta-szolgálattal kielégíteni. A postaigazgatóság véleménye szerint az ajánlott és közönséges levelek kézbesítését legczél-szerűbb lenne lovas rendőrökre bízni, kik megbízhatók s naponkint bejárják ugyanis a külterületeket. A városi tanács egyik legközelebbi ülésén fog a postaigazgató átirata felett határozni s a külterületi lakók postai szolgálata dolgában véglegesen döteni. Hisszük, hogy amennyire csak lehetséges, a lakosság méltányos követelményeinek figyelembe vételével.

* **Fürdőből haza.** Debreczen társadalmi élete rövideken még élénkebbé lesz. A fürdőző debreczeniek egymásután térnek vissza az édes otthonba. Alig jön vonat, amelyvel néhány család vissza ne térne, a tegnapi szerencs-kasszi vonattal pedig több mint harmincz család jött vissza Debreczenbe.

* **Az új sertésrakodó ügye.** A debreczeni gazdaközönség egy régi óhaja áll a megvalósulás előtt. A sertésrakodás ügye ez, amelyet most rohamosan igyekszik a városi tanács megoldáshoz juttatni. A tegnap Vecsey Imre tb. főjegyző elnöklése alatt tartott tanácsülésen hosszan és részleteiben kimerítően tárgyalták az új sertésrakodó ügyét s végeredményében kimondta a tanács, hogy a szükséges intézkedéseket minden irányban meg teszi. Első és fontos körülmény a nyiregyházi és szatmári vasutvonalak elágazásától a sertésvásártéren keresztül vezető iparvágány létesítése. Hogy ez megtörténhessék a kath. temetőből néhány sirt kell megbon-

tani. Ebben a tekintetben már nem áll fenn akadály, mert az egyházzal és a sirhelyek tulajdonosaival létrejött a megállapodás s a tanács a szükséges végrehajtás ügyében szintén határozatot hozott. De hogy az iparvágány létesíthető legyen, kimondta a tanács azt is, hogy a kereskedelemügyi miniszternél az iparvágány létesítése és közigazgatási bejárására az engedélyt megkéri s ez alatt megkeresi az államvasutak igazgatóságát és üzletvezetőségét is, hogy az új vágány létesítése kérdésében kezdje meg a tárgyalásokat a város hatóságával. A tanács eme határozatai bizonyára örvendetes fogadtatásra fognak találni az érdekelt gazdák és kereskedők körében.

* **Az izr. hitközségi tagok figyelmébe.** Értesítetnek a t. tagok, hogy a Deák Ferencz-utcai izr. templomban az istentisztelet további rendelkezésig a következő időben fog tartatni: Köznapokon reggel 6 órakor, este fél 7 órakor. Szombat és ünnepnapokon d. e. 9 órakor, d. u. 5 órakor. Péntek és ünnepnapokat megelőző este fél 7 órakor. A f. hó 18-ára eső szombaton, tekintettel Ő Felségének 70. születési napján tartandó rendkívüli istentiszteletre, a rendes istentisztelet reggel fél 8 órakor fog kezdődni.

* **Nagy szerencsétlenség a tanyán.** Tegnap délután nagy szerencsétlenség történt a Hutflész Kázmér tanyáján. Károlyi Gyula, 30 éves gépész egy szénával rakott szekér tetején állott. Károlyi a szénarakás tetején megcsuszott és a saroglyából kiálló hosszú faszegekbe esett. A szegek a két lába felső részénél hatoltak be és testét összevissza szaggatták. A szerencsétlenül járt gépész elvesztette eszméletét, mikor a segítségére siető emberek kiszabadították végzetes helyzetéből. Azonnal kocsira tették s behozták a debreczeni közkórházba. Állapota azonban igen aggasztó és életben maradásához is nagyon kevés reményt fűznek az orvosok.

* **Csendőrök öröme.** Megirtak annak idején, hogy a csendőrségnél újabb rangfokozatot léptettek életbe. A gyalogság mintájára szervezték a csendőrségnél is a törzsőrmesteri rangfokozatot. Az erre vonatkozó szervezeti szabályzatot a király már jóváhagyta s e hónapban már megtörténik az első csendőrtörzsőrmesterek kinevezése. Egyelőre most csak azokat a csendőr-ör-mestereket nevezik ki törzsőrmesterekké, a kik már letették a számvevői vizsgát.

* **Bírságolás az iparhatóságnál.** Nagyon megszívlelendő rendeletet bocsátott ki a napokban a kereskedelemügyi miniszter, mely főként a kisiparosok helyzetét könnyíti. Eddig ugyanis szokás-jogszerűleg rótták ki az ipartestület a pénzbírságokat, 5 koronától felfelé és rövidesen elzáratta azokat, kik fizetni nem tudtak. Az említett rendelet most megszabja, hogy

5 korona pénzbüntetés helyett 12 órai elzárást, mint módosított büntetést a bűnvádi perrendtartás csak a legszigorubb indokolt esetekben enged meg, de lényeges körülmény az is, hogy az eljárás még nem megbélyegző fenytetés, hanem csupán rendbűntetés. Végezetül pedig kimondja az idézett rendelet, hogy 4 koronán alul kiszabott bírságok fejében nem szabható ki elzárás, azonfelül aztán 20 koronáig 1 nap, minden további 20 korona büntetésért, illetve ezzel szemben újabb 1 napi elzárás szabható ki Kétségtelen, hogy a miniszteri rendelet sok visszaélésnek veszi elejét s a kisiparosok bizonyosan hálaival fogadják ezt.

* **Istentisztelet a gör. katolikusoknál.** A debreczeni gör. kath. hívek szombaton délelőtt kilencz órakor hálaadó istentiszteletre gyűlnek a kath. temető kápolnájába. Ugyanott vasárnap délelőtt és hétfőn, Szent-István napján délelőtt kilencz órakor is szent misék lesznek.

* **Debreczen lobogódiszben.** — Debreczen város közönsége is méltóan ünnepli meg szombat a király 70 ik születésnapját. Hálaadó istentisztelet lesz minden templomban Vecsey I. tb. főjegyző, ez időszertinti polgármester-helyettes pedig holnap felhívást bocsát ki, amelyben felhívja Debreczen polgárságát, hogy tekintettel a nagy napra, alattvalói hódolatát, ragaszkodását, királyá iránt való szeretetét külsőleg is fejezze ki Debreczen közönsége és szombaton lobogózza fel a házakat. Kétségtelen, hogy ennek a felhívásnak Debreczen polgársága készséggel és lelkesedéssel tesz eleget.

* **Egy új élet helyett két halál.** Gyöngy Györgyné az előtt a boldogság előtt állott, hogy kiseddel áldja meg végzete. Szegény volt, még válságos perczei előtt és spórolni akart s egy kuruzsló asszonyra bízta magát. Két életbe került. A kuruzsló asszony tudatlansága miatt halott lett kisede s ő maga is. A halottkém jelentésére az ügyészség vizsgálatot indított s most a két élet elpusztítása miatt számadásra vonja a kuruzsló asszonyt. Gyöngy Györgynét tegnap temették el a kath. temetőben.

* **Brilliónt gyűrű egy kis cukorért.** Kohn Vilmos Simonffy-utcza lakos tegnap jelentést tett a rendőrségnek, hogy valaki két értékes briliónt gyűrűjét a lakásáról ellopta. Gyánuja az udvarba játszani járó gyermekek ellen irányul. A rendőrségnek sikerült a tolvajt egy 9 éves gyermek személyében vásárlan elcsipni, a gyűrű azonban már nem volt nála. A gyermek a lopott tárgynak nem tulajdonított nagy értéket, azt hitte, hogy az is csak játékszer s egy két darab cukorért elajándékozta pajtásának, kinél a 105 forint értékű két gyűrűt meg is találták. A tulajdonos nem kívánta a gyermekek megbüntetését s azokat szabadon bocsájtották.

* **Előléptetés.** Harmath Gergelyt, a helybeli állami főreáliskola tanárát, a vallás- és közoktatásügyi miniszterium a VIII. fizetési osztály 3. fokozatából a 2-ba léptette elő.

* **Helyettesítés.** Dr. Varga Emil ker. orvos rövid szabadságra ment. Távolléte alatt Dr. Szalay Béla helyettesíti.

* **Meglopott háznagy.** A collégium háznagyának, Rózsa Sándornak Darabos-utczaán lévő lakását ismeretlen tettesek kirabolták s onnét 120 forint értékű különféle tárgyat vittek el. Rózsa Sándor gyanuja egy cselédleány ellen irányult s ez értelemben emelt panaszt tegnap a rendőrség bűnügyi osztályánál. A nyomozást azonnal elrendelték, melyek sikeres befejezése érdekében az esetről bővebb adatot egyelőre nem közölhetünk.

* **Czipészek és csizmadia nyári táncvigalma.** A debreczeni czipész-csizmadia munkások és kisiparosok szakegylete aug. hó 25 én szombaton a „Margit“-fürdő disztermében saját könyvtára, valamint szakiskolája céljára a munkás dalárda szives közreműködése mellett zártkörű nyári táncestetélyt rendez. Előre váltott jegyek személyenként 1 korona 20 fillér. — Családjegy (3 személyre) 3 kor. Este a pénztárnál váltott jegyek ára 20 fillérrel több. Kezdeté 8 órakor. Zenész: Veres Tóni hirneves zenekara. Jegyek előre válthatók: Weidner Gusztáv, Cziczó Lajos, Réthy György és Széplaky József urak czipész üzletében valamint a rendező bizottság tagjainál.

* **Gör. kath. iskola Debreczenben.** A jövő tanév elejétől, vagyis szeptember elsejétől kezdve a gör. kath. egyház külön iskolát nyit, egyelőre még csak egy tanítóval. Iskolai helyiséget addig is, míg állandóbb épülethez juthat, a Kölcsey u. 22. sz. alatt bérelt az egyház.

* **Gutenberg ünnepély.** A debreczeni nyomdász szakegyesület szavalat, dal és színelőadással egybekötött Gutenberg ünnepélyét, amely sikerültnek ígérkezik, vasárnap este tartja meg a Margit fürdő disztermében. Az ünnepély iránt, amelyre személyenként két korona a belépő-díj, széles körben nagy érdeklődés nyilatkozik meg.

* **Lopott tárgyak.** A rendőrség tegnap délután egy jelentés alapján egy csomó arany-, ezüst és ruhaneműt kobozott el, melyeknek tulajdonosát keresik. Az elkobzott tárgyak közt van egy tula-ezüst óra, 1 arany nyakóraláncz, 2 női aranygyűrű, 1 arany sziv lánczczal, 1 aranykeretes czviker, 1 nickel óra és 25 darab különféle ruhanemű. A tulajdonosokat felkéri a rendőrség, hogy a vizsgálat érdekében tulajdonjogukat a tárgyak iránt még ma délelőtt folyamán igazolják.

* **Körrendelet a névváltoztatásokról.** A belügyminiszter valamennyi törvényhatóság-hoz körrendeletet intézett, melyben felhívja őket, hogy a folyó év első felében a hatóságuk területén engedélyezett névvál-

toztatások anyakönyvi följegyzése iránt intézkedjenek s az esetleges észrevételekről jelentést tegyenek.

* **Tűz az „Alig álló“-nál.** Tegnapelőtt estefelé tűz ütött ki a sámsoni uton fekvő „Alig álló“ csárda közelében. Grósz Mór tanyáján felhalmozott asztagok borultak lángba és égtek el a cséplőgépekkel együtt. A tüzet, amely veszélyeztette a tanyai épületeket is, csak nehezen tudták lokalizálni.

* **Rendelet a képes levelező lapokról.** A hivatalos lap tegnapi száma közölte a kereskedelemügyi miniszter rendeletét, mely szerint a belföldi forgalomban, valamint a magyar-német és magyar-osztrák csereforgalomban ezentul a levelezőlapok hátsó lapjára képek vagy más diszitmények ragaszthatók, de csak oly módon és mérvben, hogy ezuttal a levelezőlap nyílt levelezés jellege csorbát ne szenvedjen. E képek, diszitmények stb. ennél fogva egész terjedelmükben ragasztandók a levelezőlapokra, úgy, hogy azzal egy tartós egészet alkossanak. Árumintákat, vagy oly tárgyakat, melyek nem diszitmények, a levelezőlapokhoz, mint ilyenekhez tüzni vagy erősíteni ezentul sem szabad, mert azon levelezőlap alakú küldemények, melyekhez ily tárgyak vannak tűzve vagy erősítve, vagy a melyeken a felragasztott vagy feltűzött tárgyak védő lemezekkel (celluloid stb.) vannak ellátva, nem mint levelezőlapok, hanem mint levelek kezelendők és díjazandók.

* **Verseny kuglizás.** Vasárnap és hétfőn: Szent István király napján délután a nagyerdői lövöldében verseny kuglizás lesz. A versenydíjak értékesek lesznek.

* **Zongora, hegedű, orgonázás és gyorsírás-tanítás.** Szatmár-Németii helyettes orgonista-kántorságomból visszatérve, folytatom a zongora és hegedű tanítást s esetleg az orgonázás és gyorsírás tanítást is utóbbi: *előszónyomon követéséig.* Kezdő és haladottabb növendékek *alapos elméleti és gyakorlati* oktatáshoz részesülnek általam. Tisztelettel kérem azért a szülőket, kik gyermekeiket taníttatni óhajtják, sziveskedjenek velem lakásomon: Miklós-utca 47. szám alatt személyesen vagy levélileg értekezni. Debreczenben, 1900. augusztus hó 15-én. Kovács Mihály, ev. ref. orgonista-kántor.

* **Zsiványvilág Hajdumegyében.** Hajdumegyében valósággal bakonyiak az állapotok. A megye egy részén veszedelmes rablóbanda garázdálkodik. A vidék birtokosai, bérlői már mind behurcolkodtak Debreczenbe, mert sem a vagyonuk, sem az életük nincs biztonságban. A rablás egy Klein nevű bérlőnél kezdődött el. Ennek kirabolták a házat. A leányt, aki védekezni próbált ellenük, megsebesítették — s aztán felgyújtották a termést. Fon Samu hosszú-pályi bérlőt is meglátogatták s ott is

porrá akartak égetni mindent. Másnap egy Sarkady Zoltán nevű birtokoshoz törtek be, tegnap pedig Brüll Ármin hosszú pályái birtokost rabolták ki.

TÁVIRATOK.

József főherceg Nagyváradon.

Nagyvárad, augusztus 15. József főherceg Nagyváradra érkezett, hogy az ottani honvéd gyalogezred felett szemlélet tartson. Az állomásnál Schlauch biboros és a honvéd főtisztek fogadták. A főherceg két napig marad Nagyváradon.

Az öngyilkos törvényszéki bíró.

Kassa, augusztus 15. Horváth Bódogh öngyilkossá lett törvényszéki bíró holttestét valóságos szemetes kocsin vitték ki a köztemető halottas házába. E miatt dr. Brász László sürgős interpellációt tejesztett be az illetékes hatósághoz, hogy van-e tudomása a botrányos dologról és szándékozik-e az így megsértett bírói testületnek elégtételt szerezni?

Elfogott sikkasztó.

Budapest, augusztus 15. Tegnap lapunkban megírtuk, hogy Habich Norbert prágai lakos 40,000 korona elsikkasztása után megszökött Prágából. Az odavaló rendőrség táviratilag értesítette az esetről a budapesti főkapitányságot, a mely a sikkasztót még tegnap elfogta. Habich tegnapelőtt érkezett a fővárosba és egyenesen a József főherceg-szállóba hajtott, a hol szobát bérelt. A vendégkönyvbe valódi nevét írta be. A detektívek tegnap kinyomozták és letartóztatták. A sikkasztónál csupán 3755 korona és 4 fillért találtak. Habich Prágában Blasekhasche Mária gazdag földbirtokosnő uradalmában könyvelői minőségben volt alkalmazva, 20,000 koronát már szökése előtt vett magához. A napokban halotta, hogy legközelebb pénztár vizsgálatot fognak tartani. Nagyon megijedt, hirtelen a pénztárba nyult, a honnan még 20 ezer koronát vett ki, aztán kerekelt oldott Habichnak magánvagyonra is van, a melyből az elsikkasztott összeg bőven megtérül. Hogy mi vitte rá a sikkasztásra, nem mondja meg. A főkapitányságnál magán zárkába csukták s elfogatásáról táviratilag értesítették a prágai rendőrséget.

Kínai zavarok.

London, augusztus 15. A szövetségesek csapatjai már csak nyolcz mértföldnyire vannak Pekingtől. Az előnyomulás egyre tart. Ellentállásra még nem találtak.

VEGYES.

Leányok - egyedül. Londonban divatossá kezdenek lenni az olyan mulatságok, amelyeken a fiatal leányok gardedám nélkül jelennek meg. A háziasszony vállalja a felelősséget a gondjaira bizott hölgyekért. Azt mondják, hogy a fiatal angol leányok örülnek ennek a reformnak és azért, hogy a mamák és a nénik nincsenek a nyomukban, jól viselik magukat, de sokkal jobban is mulatnak. A nénék és a vénkisasszonyok ugyan schockingnak nyilatkozzák a dolgot, a mamák azonban nagyon örülnek, hogy nem kell mindenhová elkísérni a leányaikat.

A világ nyelvet. A föld lakott és ismert részében ezerhatvannégy nyelvet beszélnek. Németül vagy hatvanöt millió beszél, angolul körülbelül száz millió, francziául negyvenöt, olaszul huszonzét, spanyolul ötven, portugálul huszonöt, oroszul hetven millió. A hindu nyelvet száz millió ember beszéli, csak a kínai nyelvet beszéli több millió ember, négyszáz milliónál is több.

Két széket a lord urnak. Mulatságos dolgot mesélnek egy előkelő uri emberről most Londonban. Valami dolga akadt a püspöknél s daczára annak, hogy a fogadási órákat a püspök meglehetősen szűkre szabta, nem tartotta szükségesnek, hogy az illető dzsentilmennel azonnal tárgyalásba bocsátkozzék. Éppen levelet fogalmazott, amikor a lord belépett. Foglaljon helyet — szökött anélkül, hogy felpillantott volna. Néhány percz múlva a lord elkezdett köhögcselni s keserű hangon jegyezte meg: Ön ugy látszik, nem tudja, hogy én lord X. vagyok.

A püspök becsöngette a szolgáját és így szólt:

— Még egy széket a lord urnak.

Lakodalom helyett halál.

— Saját tudósítónktól.

Blága Lőrincz pesterei lakos lakodalomba készült tegnapelőtt. Fölvette ünnepi köntösét s elment a falu borbélyához: Haczapa Lászlóhoz, hogy arca is ünnepi szint kapjon. A mint belépett, a borbély egy revolverrel volt elfoglalva. Blága kérte barátját, tegye le a veszedelmes szerszámot, de ez tovább játszott vele. Pizskálgatta, míg elsült.

Az első lövés nem talált, de rögtön utána még egy lövés hangzott el s ez Blágát megsebezte. A golyó hasába fúródott s belső részeit összeroncsolta. A súlyos sérüléseket szenvedett embert eszméletlen állapotban behozták a biharmegyei közkórházba, hol pár órai kínlódás után tegnap meghalt. A halottat a törvényszéki orvosok tegnap délután felbonczolták.

A bonczolás, melynél bírói részről dr. Nagy Dezső helyettes vizsgálóbíró volt jelen, megállapította, hogy a halált a golyó belső pusztítása idézte elő. A tragikus végű ember négy kis gyermeket hagyott hátra.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Olajfestékek eltávolítása. Ha valamely tárgyról elakarjuk távolítani az olajfestéket, egy rész terpentinolajat öntünk össze kétrész szalmiakszeszszel, a keveréket jól össze rázzuk, míg teljes színüvé válik és ezzel bekentjük az olajfestéket. Rövid idő múlva felolvad és könnyen letörülhető.

A ténta mint orvosság. A téntának gyógyító hatására már tiz esztendővel ezelőtt figyelmeztette az orvosokat Unna, a híres bőrgyógyász. Ez a figyelmeztetés azóta csaknem feledésbe ment. Most azonban dr. Leistikow újból föl hívja az orvosok figyelmét a téntára, mint gyógyszerre, amely szerinte a bőrgyógyászatban kitünő sikerrel alkalmazható. Azt mondja többek közt, hogy ő a téntát fürdő és borogatások alakjában csaknem minden esetben kiválóan jó eredménnyel alkalmazta a bőr gyulladási megbetegedéseinél, mint fájdalom és viszketés-csillapítót, továbbá a fekélyesedő bőrbajoknál, ugyszintén a bőr vizenyős hólyagosodásánál, mely esetben a hólyagokat meglehetősen gyorsan leszárította s a felhám képződését elősegítette. Leistikow 3—10 százalékos tannin-oldat és 2—5 százalékos ferrósulfát-oldat elegyítése révén minden egyes alkalommal frissen készült téntát használt gyógyításra.

Molypusztító szer. Ujabban megkísérlették a molyokat benzinnel elpusztítani és a kísérlet teljes eredménnyel járt. A benzint fecskendővel kell a ruha és a prém közé permeezni, de csak nappal, mert igen könnyen meggyulad. A benzín nemcsak a molyokat, de azoknak petéit is elpusztítja, a mit más szerrel nem érhetni el.

A közönség köréből.

Ezen rovatban közérdekű felszólalásoknak díjtalanul adunk tért. A beküldött közleményekért azonban a felelősség mindenesetben a beküldőt terheli.

Veszedelmes akadály.

A monostor-pályai országuton, a szőlőteleptől egészen a cseréig, már a tavasz óta reggeltől délig majdnem mindennap legeltetik a marhákat és malaczkokat, úgy hogy az arra gyalog, mint kocsin járók előtt nemcsak el van zárva az ut, de veszedelmes is.

Kivánatos volna, ha az intézkedésre hivatott hatóság érvényt szerezne a legeltetési, vagy külterületeiről intézkedő szabályrendeletnek s megmentené a város adófizető s arra járó polgárait a legveszedelmesebb akadálytól.

Több kisbirtokos.

MULATTATÓ.

Meghatározás.

— Mi az a klasszikus zene?
 — Hát az a muzsika, a melynek tetszeni muszáj, akár tetszik akár nem.

Sajátságos felfogás.

Barát: Miért disputáltál az elébb a feleségeddel?

Fiatal férj: A feleségem azt állítja, hogy ő ép úgy hajhászhatja az élvezeteket, mint én, épp úgy pazarolhatja a pénzt, mint én.

Barát: Nos?

Fiatal férj: Éppen ezt értetem meg vele, hogy én költekezhetek, mert gazdag feleségem van, de neki takarékoskodnia kell, mivel a férje csak egy igen szegény művész.

Hála.

— No hallja Lina, ez már mégis sok, még a levélhordóval is csókolózik!
 — Ó nagysága, de amikor olyan gyönyörű anizskártyát hozott nekem.
 — És ugyan kitől?
 — A vőlegényemtől, negysága!

CSARNOK.

A várrom tündére.

— Regény. —

Irta: THAN GYULA.

(Folytatás.)

Vágya betelt.
 Naplemente után a várrom vasajtójában csikorgott a zár s kihangzott belülről:
 — Lépj be!
 Bártai Elemér egy pillanatra megretent, de azután hirtelen összezedte minden bátorságát és sietve haladt be a várrom kapuján. Még ideje sem volt arra gondolni, hogy maga után betegye az ajtót, a kapu már becsapódott s ő ha akart volna, sem térhetett volna vissza.
 Maga körül nem látott senkit. Dacára, hogy tudta, mi vár rá, egy kissé kellemetlenül érezte magát. Hozzájárult ehhez az a hirtelen támadt bántó gondolata is, hogy az Andor levele hamis adatokat tartalmazott. Ugy lehet, hogy éppen a társaság félrevezetésére írta s akarta alkalmas időben köréjük csempészni.
 De azután újra csak uralkodott magán.
 — Eh, — gondolta — hiszen minden úgy indul, ahogy azt Andor levelében megírta. Nincs mitől tartanom. Csak bátorság.
 Egészen megnyugodott, mikor az udvarra lépett s látta azt az édes ellentétet, amely a rom külső és belső képe közt van.
 — Hiszen ez valóságos tündértanya. Milyen poetikus, milyen kedves hely.
 De a csodálkozást csakhamar türelmetlenség váltotta fel. Elemért bántani kezdte, hogy egy lélek sem jelentkezett.
 — Eh, hiszen tudom kikkel lesz dolgom s ha ők nem jönnek hozzám, majd elmegyek én hozzájuk!
 Erre megindult a borostyánnal befutott folyosó felé, de hirtelen megállott, mert akit várt, a fehérlepelbe burkolt alak megjelent előtte. Bártai Elemér azonban nem várta be a hókusz-pókusz s utját vágta a szellemjátéknak.

— Kisasszony! — kiáltotta feléje — felesleges az ön játéka. Engem nem riaszt el, én nem ijedek meg. Tegye le azt a leplet s beszéljünk komolyan.

Hogy mit érzett ezekre a szavakra Bábolnai Irén, könnyen elképzelhető. Elhatározása ellenére megszólalt. Haugja reszketett, mikor kimondta:

— Hogyan ön tudja?

— Mindent tudok kisasszony. Tudom azt is, hogy Bábolnay Irénhez van szerencsém. Tegye le tehát azt a fehérleplet, inkább nyujtsa felém kezét, fogadjon szívesen, mert jóbarátot nyer bennem.

(Folyt. köv.)

ELADÓ FÁK.

900 darab. tölgyfa

különböző hosszúságban és vastagságban továbbá jó minőségű

tüzi fák

u. m. hasított tölgy-, nyár és botnyárfák s jó minőségű **200 méter-mázsa vágott cser**

eladók. Értekezhetni:

III. Honvéd-utca 62. sz.

MINDEN TAKÁREKOS

gazdasszony meggyőződhetik, hogy Üveg, porcellán, lámpa a konyha eszközök mesés olcsó árban csakis

ifj. Pájer Józsefnél

Debreczen, Piacz-Kossuth-utca sarok, szárazthatók be.

Nagy választék **Berndorfi, alpacca és chinai ezüst evőeszközökből** eredeti gyári áron, 20 évi jótállás mellett.

Legzélsezerűbb bevásárlási forrás. **Menyasszonyi kelengyék** beszerzésére **vidékre csomagolást nem számítok és az uton történhető károkat megtérítem.**

tisztelettel:

ifj. Pájer József.

Pártoljuk a hazai ipart!

Olcsóbb és tartósabb az öntvényeknél.

Első debreczeni **fésűgyár** **Kandia-utca 15. szám.**

Ajánlja a legjobb ökör- és bivaly-szaruból készített fésűiből dusan berendezett raktárát a n. é. közönség szíves megtekintését.

Készít továbbá minden szaruból előállítható tárgyakat a legjutányosabb árak mellett.

Ismételadókna megfelelő engedmény!

Ugyanitt egy — a gépkezelésben teljesen jártas — magyar illetőségű szakember azonnal alkalmazást nyer.

Elsőrendű hazai szakerőktől!

Ökör és bivalyszarvak a legmagasabb napi árban megvásárolhatók.

HIRDETÉSEK

jutányos áron

felvételnek a kiadóhivatalban, főtér Bledermann-p.

M. Á. vasutak menetrendje

1900. május hó 1-től.

Debreczenből indul:		ó.	p.	
Budapest felé (gyorsvonat)	d. u.	4	16	
Budapest felé (gyorsvonat)	reg.	9	01	
Budapest—Nagyvárad felé	d. u.	12	36	
Budapest—Nagyvárad felé	este	10	27	
P.-Ladány—Nagyvárad felé	d. u.	3	37	
P.-Ladány—Nagyv. minden kedden	déli	12	—	
Csak P.-Ladányig vegyes vonat	este	7	10	
Szatmár—M.-Sziget felé	d. u.	3	56	
Szatmár—M.-Sziget felé	este	7	58	
Szatmár—M.-Sziget felé	éjjel	2	56	
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)	d. u.	12	17	
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)	este	6	46	
Csak Szatmárig	reg.	5	22	
Miskolcz—Kassa felé	reg.	8	22	
Miskolcz—Kassa felé	este	6	58	
Szerencs—S.-A.-Ujhely-Kassa felé	d. u.	4	01	
	m. áll. v.-tól.	reg.	5	28
	vásártérről	reg.	5	51
H.-Büszörmény—	m. áll. v.-tól.	d. u.	4	06
B.-Sz.-Mihály felé	vásártérről	d. u.	4	15
	m. áll. v.-tól.	d. e.	11	20
	vásártérről	d. e.	11	29
Füzes-Abony felé m. á. v.-tól.	reg.	4	42	
Füzes-Abony felé vásártérről	reg.	5	—	
Ohat-Kócs—Polgár felé m. á. v.-tól.	d. u.	4	16	
Ohat-Kócs—Polgár felé vásártérről.	d. u.	4	27	
Derecske—Nagy-Léta felé	reg.	8	35	
Derecske—Nagy-Léta felé	d. u.	4	21	

Budapestre érkezik:		ó.	p.	
A reggel 9 ó. 01 p.-kor induló gy.-v.	d. u.	1	50	
A déli 12 ó. 36 p.-kor induló sz.-v.	este	8	10	
Az este 10 ó. 27 p.-kor induló sz.-v.	reg.	5	45	
A d. u. 4 ó. 16 p.-kor induló gy.-v.	este	9	40	
Budapestről—Debreczenbe indul:		ó.	p.	
A d. e. 11 ó. 44 p.-kor érkező gy.-v.	reg.	6	50	
A d. u. 3 ó. 36 p.-kor érkező sz.-v.	reg.	9	15	
Az este 6 ó. 50 p.-kor érkező gy.-v.	d. u.	1	55	
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező sz.-v.	este	7	05	
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező sz.-v. (P.-Ladányig gy.-v. átszállással)	este	9	15	
Debreczenbe érkezik:		ó.	p.	
Budapest felől gy.-v.	d. e.	11	44	
Budapest—Nagyvárad felől	d. u.	3	36	
Budapest—Nagyvárad felől gy.-v.	este	6	26	
Budapest—Nagyvárad felől	éjjel	2	33	
Budapest felől	reg.	7	40	
Kolozsvár—Nagyvárad felől	reg.	5	14	
M.-Sziget—Szatmár felől	reg.	7	51	
" " " " " "	d. u.	12	16	
" " " " " "	d. u.	3	55	
M.-Sziget—Szatmár felől	este	10	12	
Csak Szatmárról	este	6	45	
" " " " " " (gyorsv.)	"	8	46	
Kassa—Miskolcz felől	reg.	8	07	
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs felől	déli	12	07	
Kassa—Miskolcz felől	este	7	58	
	reg.	8	09	
	máv.-hoz	reg.	8	17
B.-Sz.-Mihály—	vásártérről	este	6	32
H.-Büszörm. felől	vásártérről	este	6	41
	máv.-hoz	d. u.	5	22
	vásártérről	d. u.	3	30
F.-Abony felől vásártérről	d. u.	5	27	
" " " " " " m. á. v.-hoz	d. u.	5	36	
Ohat-Kócs—Polgár felől vásártérről	reg.	7	50	
" " " " " " máv.-hoz	reg.	8	—	
Derecske—Nagy-Léta felől	reg.	7	15	
" " " " " "	d. u.	3	18	

Apró hirdetések.

Dija: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 8 fillér.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Füszerszakmából fiatal segéd keresetlik azonnali belépésre. Deutsch Albert és fia Debreczen.

Lakás változtatás Szőke Adolf ur Dr. Kenyeresi-féle házból lakását Turai udvarba helyezte át.

Eladó ház Faragó-utca 10. számú új ház jutányosan eladó.

Két kis leányt teljes ellátásra elvállalok. Verbőczy-utca 12.

Hamisítatlan boreczet és ugorkasavanyításhoz eczet kapható Deutsch Lajosnál.

Eladó mész kemencze Biharmegye Birtyin községben a nagyváradi-kolozsvári vasút Rév állomásától csak pár percznyi távolságban fekvő telekkönyvileg 600 ööl területűnek kitüntetett föld a rajtalévő nagyobb szabású mészégető kemenczével együtt kedvező feltételek mellett eladó. Ajánlatok az alantírt tulajdonoshoz intézendők. Takarékos Hitelezési Társaság Debreczen.

3 szobás udvari, emeleti lakás, mellék-helyiséggel vízvezetékkel Nov. 1-től kiadó Szent Anna-utca 29.

Hesz és Társa fényképészek műtermében Piacz-u. 34. sz. magán és csoport felvételek jutányos áron eszközöltetnek. Jó felvételre és csinos kidolgozásra nagy gond fordítanak.

Tajtek por a legjobb zsir pecsét tisztító szer kapható Schvartz Dánielnél Bika szálloda alatt.

Friss sertés hús zsirnak való és háj naponta kapható: Somogyi Gyula hentesnél. Csapó-utca 4. sz.

Akác-fa használatra való 5, 4, 3 méter hosszúságú, kész szivattyus kutrámák kaphatók Dézsi László okleveles ácsmesternél Vénkert 71., honvédkórház mellett.

Ujság elárusítók azonnal felvételnek.

Katona keztyük mosása javításal együtt párja 16 fillér (8 kr.) Péterfia-utca 37. szám.

Bordó plüs garnitúra és consol tükör eladó. Arany János-u. 13.

Glazé-keztyük tisztítását jutányos áron vállalom. Péterfia-utca 37. szám.

Fényképező gép teljes felszereléssel jutányos áron eladó. Péterfia-utca 65. sz.

Sesta-kerti bor 20 hectoliter eladó. Péterfia-utca 65. szám.

Két alig használt kerékpár olesón eladó. Értekezhetni Miklós-utca 1. sz. a házmesternél.

Asztal pénz-szekrény megkerestetik. Czim a kiadóban.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, Főter, Biedermann-palota.

Allást keresők és **munkaadók, vevők és eladók, bérlők** és **bérbeadók** és mindazok, akik a nagy közönség köréből keresik az érdekelt feleket, **hirdessenek** a „**Debreczeni Ujság**“ **APRÓ HIRDETÉSEK** rovatában.

A világhírű „Dürkopp“ féle **DIANA** kerékpárok ez évben is csak

SCHWEITZER TESTVÉREKNÉL Debreczen, Piacz-utca 56. zs. kaphatók.

Női és férfi ruhák festése és tisztítása

kifogástalanul csak

Krabéczy Antal

20 év óta fennálló

Ruhafestő és tisztító műintézetében eszközöltetik.

Debreczenben, Széchenyi-utca 42. sz.

Kovács Gyula vaskereskedő.

Piacz-utca, a Bika szálloda mellett.

Mint egyedüli elárusító Debreczen és vidékére ajánlja nagy választékban raktáron levő, elismert legjobb minőségű

EPERJESI CSERÉPKÁLYHÁIT,

melyek az iparágban első rangot foglalnak el és számos elsőrendű kitüntetésben részesültek.

Jutányos árak mellett

ajlegsolidabb és a legpontosabb kivitel biztosított.

Egész épületek kályhaberendezését tetemes árengedménnyel vállalom el.

Régi kályhák tisztítását és átrakását előnyös árak mellett eszközöltem.

Kész felállított mintakályhák raktáromon megtekinthetők.